

ČESKÁ SPRÁVA
SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

OSOBY ZDRAVOTNĚ ZNEVÝHODNĚNÉ (OZZ): PŘEHLED OTÁZEK A ODPOVĚDÍ

Jaký je rozdíl mezi ZP a OZZ?

Osobou se zdravotním postižením (ZP) je dle § 67 zákona o zaměstnanosti ([zákon č. 435/2004 Sb.](#)) fyzická osoba, která je orgánem sociálního zabezpečení uznána invalidní ve třetím, druhém nebo prvním stupni nebo zdravotně znevýhodněnou. Osoby zdravotně znevýhodněné (OZZ) jsou podskupinou osob se zdravotním postižením, které nejsou invalidní, ale dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav jim omezuje schopnost pracovního uplatnění.

K čemu status OZZ slouží?

Účelem uznání statusu OZZ je podpora zaměstnávání těchto osob a jejich uplatnění na trhu práce. Zaměstnávání OZZ je ze strany státu podporováno poskytováním příspěvků zaměstnavatelům. Příspěvek mohou zaměstnavatelé od úřadu práce čerpat už od 1. 1. 2015.

Kdo má nárok získat status OZZ?

Jako OZZ bude uznán občan, který má zachovanou schopnost vykonávat soustavné zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost, ale jeho schopnost zůstat pracovně začleněný, vykonávat

dosavadní povolání nebo využít dosavadní kvalifikaci či ji získat je podstatně omezena. Příčinou tohoto omezení je dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který má podle poznatků lékařské vědy trvat déle než rok a podstatně omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti, a tím i schopnost pracovního uplatnění.

Kdo může podat žádost o status OZZ?

Žádost podává občan (starší 15 let, který ukončil povinnou školní docházku), jenž má z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu omezenou schopnost uplatnit se na trhu práce. Za osobu mladší 15 let může žádost podat pouze její zákonný zástupce.

Jakým způsobem lze žádost o status OZZ podat?

Žádost musí mít písemnou formu a musí z ní být patrné, kdo ji podává (uveďte se jméno, příjmení, datum narození, adresa a podpis žadatele) a čeho se týká (tj. žádost o uznání za OZZ). Kromě toho je důležité uvést označení ošetřujícího lékaře a jeho sídlo. Žádost lze podat na libovolné OSSZ v rámci dané Územní správy sociálního zabezpečení.

čení (ÚSSZ) nebo zaslat poštou či prostřednictvím datové schránky.

Doporučený vzor žádosti je dostupný na OSSZ nebo v elektronické podobě na webových stránkách ČSSZ: <https://eportal.cssz.cz/web/portal/-/tiskopisy/ozz1>.

Kdo rozhoduje o přidělení statusu OZZ?

Po podání žádosti žadatel obdrží písemnou informaci týkající se posuzování jeho zdravotního stavu s požadavkem na podrobení se vyšetření u ošetřujícího lékaře (doporučený termín je do 8 dnů od doručení informace s výzvou). Žadatel má právo dodat lékařské zprávy a nálezy, které má u sebe. Dále má povinnost vyplnit přiložené dotazníky – profesní a osobní. O uznání občana za OZZ rozhoduje OSSZ v rámci dané ÚSSZ na základě posudku zpracovaného posudkovým lékařem nebo odborným nelékařským pracovníkem (ONZP) Institutu posuzování zdravotního stavu (IPZS).

Jaká je lhůta pro vydání rozhodnutí?

Rozhodnutí vydává příslušná OSSZ do 30 dnů od doručení žádosti. Je však třeba počítat s tím, že lhůta se prodlužuje o lhůtu stanovenou pro vydání posudku, která je 45 dní. Lhůta může být případně i prodloužena o dobu, po kterou se došetřují rozhodné skutečnosti.

Jak postupovat při nesouhlasu s rozhodnutím?

Proti rozhodnutí lze podat odvolání ve lhůtě do 15 dnů od jeho doručení, a to u OSSZ v rámci dané ÚSSZ, která jej vydala (nelze se odvolat proti

samotnému posudku). O odvolání rozhoduje Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ).

Odkdy status OZZ vzniká a jaká je doba jeho platnosti?

Status OZZ vzniká ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, což v praxi znamená uplynutím 15denní lhůty pro podání odvolání nebo dřívějším dnem, pokud se žadatel vzdal práva na odvolání. Status OZZ je platný do dne vyznačeného v posudku, resp. rozhodnutí. Doba platnosti se stanoví zpravidla na 3–5 let, může být však stanovena i na dobu neurčitou. Status OZZ se automaticky neobnovuje, občan o něj musí znovu požádat. O statusu OZZ nelze rozhodovat zpětně. S ohledem na délku řízení je tedy vhodné podat žádost o pokračování statusu OZZ v dostatečném předstihu před termínem skončení jeho platnosti (cca 4 měsíce).

Jak se status OZZ či ZP prokazuje?

Status OZZ se prokazuje buď rozhodnutím (s vyznačením nabytí právní moci), nebo potvrzením, které na žádost občana vydá OSSZ v rámci dané ÚSSZ. Status ZP se prokazuje buď posudkem o invaliditě, nebo potvrzením vydaným OSSZ v rámci dané ÚSSZ.

Lze také získat průkaz OZZ?

Uznání invalidity nebo statusu OZZ neznámá, že se osoba automaticky stane držitelem průkazu OZP (osoby zdravotně postižené). Osoba se ZP pro účely zaměstnání není totéž, co uznání průkazu OZP. Průkaz OZP je možné získat pouze v samostatném řízení, které se zahájí na základě žádosti podané u příslušného kontaktního pracoviště krajské pobočky Úřadu práce ČR.

Bližší informace získáte na našich webových stránkách:
<https://www.cssz.cz/web/cz/osoby-zdravotne-znevychodnene>.

Vydala Česká správa sociálního zabezpečení v březnu 2022.
Aktualizováno v únoru 2024.

